

**A MAGYAR NEMZETI BANK
KÖRNYEZETVÉDELMI NYILATKOZATÁNAK
2012. ÉVI FRISSÍTÉSE**

MAGYAR NEMZETI BANK

**A MAGYAR NEMZETI BANK
KÖRNYEZETVÉDELMI NYILATKOZATÁNAK
2012. ÉVI FRISSÍTÉSE**

Kiadja: Magyar Nemzeti Bank

Felelős kiadó: dr. Simon András

1850 Budapest, Szabadság tér 8-9.

www.mnb.hu

Tartalom

1. Bevezetés	5
2. Környezeti Politika	6
3. A környezeti teljesítmény alakulása	8
3.1. Környezeti tényezők és hatások	8
3.2. Energiahatékonyság növelése	9
3.3. Levegővédelem	10
3.4. Hulladékgazdálkodás	11
4. Célok és a programok megvalósulásának áttekintése	12
4.1. 2011-es évre tett vállalásaink az alábbiak szerint valósultak meg	12
4.2. 2012 végéig tett vállalásaink teljesítése	12
4.3. Kitekintés 2013-ra	13
5. Hitelesítési nyilatkozat	14

Intézményi adatok

Intézményi adatok

Intézmény neve: Magyar Nemzeti Bank

Intézmény székhelye: 1054 Budapest, Szabadság tér 8-9.

Létszám: 590 fő

Alapítás dátuma: 1924

Tevékenység: jegybank

Intézmény telephelyei:

Szabadság téri épület 1054 Budapest, Szabadság tér 8-9.;

Logisztikai központ 1239 Budapest, Európa utca 1.

Kapcsolattartó: Fekete Gábor

e-mail: feketeg@mnb.hu

Telefon: +36 1 428-2600/1584-es mellék

Fax: +36 1 428-2522

1. Bevezetés

Előszó

A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban MNB) a környezettudatos működés elmélyítése, ezzel együtt a fenntarthatóság előmozdítása érdekében 2011-ben alakította ki és vezette be a Környezeti Vezetési és Hitelesítési Rendszerét (KÖVHIR). A felelős, köztudatos szemlélet az intézmény teljes tevékenységére jellemző, a KÖVHIR bevezetésével a környezetvédelmi tevékenység számára hoztunk létre egy olyan keretet, amelyben a fenntarthatósági szempontok hosszú távon érvényre juttathatók.

A felső vezetés kinyilvánította elkötelezettségét a környezeti teljesítmény folyamatos javítása mellett, ugyanakkor a tavaly elfogadott Környezeti Politikában lefektetett alapelvek biztosítják azt, hogy konkrét intézkedésekre csak a környezeti hasznosság javulásával elérhető eredmények és a megvalósítás költségeinek mérlegelésével kerüljön sor. A Környezeti Politikában meghatározott fókuszterületeken 2011-ben tovább javult a környezeti teljesítmény, a konkrét, számszerűsített célok 2012 végéig elérhetők. Újabb számszerű vállalást jelen Környezetvédelmi Nyilatkozatban nem teszünk.

Az MNB Környezeti Politikájában az energiahatékonysággal kapcsolatos kérdések a továbbiakban is kiemelt fontossággal bírnak. Az MNB környezeti terhelésének döntő része az épületek üzemeltetéséhez kapcsolódik, ezért a jövőbeni fejlesztési területeket az épületekre vonatkozó nemzetközi szabványokban megfogalmazott követelmények alapján határozzuk meg.

Simor András

Áttekintés

A Magyar Nemzeti Bank jelen Környezetvédelmi Nyilatkozattal tájékoztatja és az érintett feleket és a közvéleményt az MNB 2011-12. évi környezetvédelmi tevékenységéről, valamint a környezeti teljesítményéről. A Környezetvédelmi Nyilatkozat az érdeklődők számára az MNB honlapján (http://www.mnb.hu/A_jegybank/mnbhu_a_felelos_jegybank/kornyeztiranyitasi-rendszer) érhető el.

Az MNB környezetirányítási rendszerét a KÖVHIR-t 2011-ben vette nyilvántartásba az EU, ebben az évben került hitelesítésre az MNB Környezetvédelmi Nyilatkozata. A Környezetvédelmi Nyilatkozat hitelesítését az Európai Parlament és a Tanács 1221/2009/EK rendeletében (a továbbiakban: EMAS rendelet, Eco-Management and Audit Scheme) meghatározott akkreditációval rendelkező auditor végezte, a rendeletben meghatározott követelmények alapján.

Jelen Környezetvédelmi Nyilatkozat az EMAS hitelesítési cikluson belüli környezetvédelmi nyilatkozat első frissítése, amely kiegészítő adatokat közöl a 2011. évi tényleges környezeti teljesítményről. Az MNB környezetvédelmi tevékenységéről átfogó kép a 2011. évi Környezetvédelmi Nyilatkozattal együtt kapható.

Jelen Környezetvédelmi Nyilatkozat az EMAS-rendeletben meghatározott követelmények figyelembe vételével készült, amely alapján új, konszolidált Környezetvédelmi Nyilatkozat kiadása 2014-ben esedékes.

2. Környezeti Politika

A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban MNB) a társadalmi felelősségvállalási stratégiájában kinyilvánította a környezet iránt érzett felelősségét is. E felelősségtől vezérelve alkotja meg a bank a Környezeti Politikát és egyben elkötelezi magát a környezeti teljesítmény folyamatos javítása mellett.

A környezeti teljesítmény javítása érdekében Környezetközpontú Irányítási Rendszert vezet be, tart fenn és gondoskodik hatékony működéséről, fejlesztéséről.

Alapelvek

- A környezeti politika megvalósítása során az MNB cselekvéseit alapvetően a közpénzekkel való gazdálkodás felelőssége, mint társadalmi elvárás határozza meg.
- Az MNB teljes mértékben eleget tesz a környezetvédelmi jogszabályi kötelezettségeinek, lehetőségeihez mérten azokon túlmutató célokat tűz ki.
- Az MNB arra törekszik, hogy a működésével összefüggő környezeti terhelés a lehető legkisebb mértékű legyen.
- Az MNB fontosnak tartja a környezettudatos működés folyamatos fejlesztését és az új lehetőségek feltárását, alkalmazását.
- Az MNB környezeti teljesítmény javítására irányuló kezdeményezést, vállalást a környezeti hasznosság javulásával elérhető eredmények, illetve a megvalósítás költségeinek mérlegelését követően tesz.
- A környezetvédelem területén elért eredmények fontos szerepet játszanak az érintettek felé történő példamutatásban.

Környezeti hatások értékelése

Környezeti célok, célkitűzések meghatározásának és értékelésének kereteit az EMAS-rendelet alapján kialakításra kerülő Környezetvédelmi Vezetési és Hitelesítési rendszer (KÖVHIR) adja. Ebben a keretrendszerben kerülnek azonosításra a bank működésének releváns környezeti tényezői, a környezeti hatások pedig értékelésre.

Környezeti célkitűzés

Az MNB működéshez kapcsolódó környezeti tényezők és környezeti hatások értékelése alapján kerültek meghatározásra a környezeti teljesítmény javításának fő irányvonalai:

1. Energiahatékonyság növelése (energiafogyasztás csökkentése, megújuló energia alkalmazása), energiatudatosság fejlesztése (szemléletformálás).
2. Levegő, mint környezeti elem védelmének növelése (a szagok, zaj, por, terhelés csökkentése).
3. Korszerű hulladékgazdálkodás megvalósítása, fejlesztése (irodai hulladék mennyiségének csökkentése, hulladékszállítás költségeinek csökkentése, zöldhulladék-kezelés fejlesztése).

Szemléletformálás

A Környezeti Politika az MNB minden munkavállalója számára iránymutató. Az MNB felső vezetése minden munkavállalótól elvárja, hogy a környezeti politikájának és környezeti célkitűzéseinek megvalósításában aktívan közreműködjön. A munkavállalók környezettudatos szemléletének és a környezet iránti felelősségérzetének formálását, fejlesztését biztosítja az MNB.

Partnerek és beszállítók

AZ MNB a munkavállalói mellett a partnerek számára is igyekszik fontossá tenni a környezetvédelem ügyét. Az MNB számára fontos, hogy a telephelyein munkát végző szerződéses partnerek is elkötelezettek legyenek a környezetvédelem iránt és, hogy tevékenységüket a környezetvédelmi jogszabályok teljes körű betartásával, az MNB belső szabályainak és elvárásainak megfelelően végezzék. Az MNB a beszerzési eljárásai során törekszik, hogy a környezettudatos szempontok érvényre jussanak.

Kommunikáció, transzparencia

A Környezeti Politikát a Magyar Nemzeti Bank elnöke hagyja jóvá. A Működési szolgáltatások gondoskodik arról, hogy az nyilvános, bárki számára hozzáférhető és naprakész legyen.

Az MNB a szervezet környezeti teljesítményét „Környezetvédelmi Nyilatkozat” formájában hozza nyilvánosságra, amelyet honlapján hozzáférhetővé tesz.

Simor András
elnök

3. A környezeti teljesítmény alakulása

3.1. KÖRNYEZETI TÉNYEZŐK ÉS HATÁSOK

A Környezeti Politika megalapozása a jelentős környezeti tényezők azonosításával és értékelésével történt 2011-ben. A környezeti hatás értékelése az Európai Unióban elterjedt, úgynevezett „ökotérképezés” módszertanával történt, a Környezeti Politika fókuszába a három legnagyobb pontszámot kapott környezeti elem, az energia, a levegő és a hulladék kerültek. Az elmúlt egy évben az MNB működésében, illetve a külső szabályozásokban sem történt olyan változás, amely a jelentős környezeti tényezőkben változást eredményezett volna.

1. táblázat						
Az MNB környezeti teljesítménye összefoglalóan						
	2009	2010	2011	2011/2010	R (2010)*	R (2011)*
Energia (kWh)						
Villamos energia	6 387 537	5 890 983	5 445 073	0,9	9 967,8	9 228,9
Gáz energia	2 854 906	2 786 353	2 596 306	0,9	4 714,6	4 400,5
Anyag felhasználás						
Papír (ív)	4 739 500	3 195 500	2 283 500	0,7	5 407	3870,3
Csomagolóanyag (kg; pénzfeldolg.)	6 180	5 892	4 295	0,7	n. e.	n. e.
Hulladék (kg)						
Kommunális hulladék	212 680	159 480	103 698	0,7	269,8	175,8
Szelektív műanyag	1 170	702	2 880	4,1	1,2	4,9
Szelektív üveg	3 000	2 840	3 295	1,2	4,8	5,6
Szelektív, megsemmisített papír	70 275	50 890	64 558	1,3	86,1	109,4
IT berend., egyéb elektronikai hull. nem veszélyes egyéb hulladék	2 300	11 795	0	4,4	20,0	88,2
Veszélyes hulladék	904	465	250	0,5	0,8	0,4
Összesen	290 329	226 172	174 681	0,8	382,7	296,1
Kibocsátások						
CO2 (teljes kibocsátás, tonna)**	n. a.	4 544	4 229	0,9	7,7	7,2
CO2 (energia felhasználás tonna)	4 314	4 028	3 732	0,9	6,8	6,3
Nitrogén oxid (kg)	469	573	511	0,9	1,0	0,9
Szilárd anyag, por (kg)	34,05	36,13	32,22	0,9	0,1	0,1
Kéndioxid (kg)	n. a.	0,42	0,52	1,2	0,0	0,0
Víz (m³)						
Hálózati vízfogyasztás	12 171	9 742	7 299	0,7	16,5	12,4
Vízfelhasználás saját kútból	1 892	6 108	6 987***	1,1		
Biológiai sokféleség						
Zöld terület (m ² ; LOG Kp.)	11 000	11 000	11 000	1,0	18,6	18,6
Beépítés mértéke (LOG Kp.)	20,6	20,6	20,6	1,0		
Fák száma (db. LOG Kp.)	164	164	164	1,0		

* R: Az EMAS Rendeletben előírt fajlagos mutató, az MNB-ben a vetítési alap a létszám.
 ** Energiafelhasználáshoz és utazáshoz kapcsolódó, összes kibocsátás.
 *** A saját kút vízfelhasználásának növekedése a Logisztikai Központ zöld területének locsolására vezethető vissza, az évszázad legszárazabb éve volt 2011.
 n. a.: az adott időszakban nem áll rendelkezésre adat.
 n. e.: a mutatószám nem értelmezhető.

Általános érvényű, hogy az MNB működése során betartja a mindenkor hatályos jogszabályokat, a számára előírt környezetvédelmi normák mellett a munka- és egészségbiztonsági követelményeket is teljesíti.

Az MNB környezeti teljesítménye 2011-ben tovább javult. A környezeti mutatószámok szinte mindegyike esetén javulás mutatkozik. A villamosenergia-felhasználás 7,6%-kal, a földgáz 6,8%-kal csökkent. A teljes széndioxid-terhelés 6,9%-kal volt alacsonyabb. Az összes hulladék mennyisége 22,8%-kal, ezen belül a kommunális hulladék mennyisége 34,9%-kal volt kevesebb, az előző évinél (lásd 1. táblázat).

A kútvíz felhasználás esetében tapasztalható magasabb fogyasztási adat arra vezethető vissza, hogy 2011. az elmúlt 100 év legszárazabb éve volt, így a Logisztikai központ zöld felületének locsolási igénye növekedett.

3.2. ENERGIAHATÉKONYSÁG NÖVELÉSE

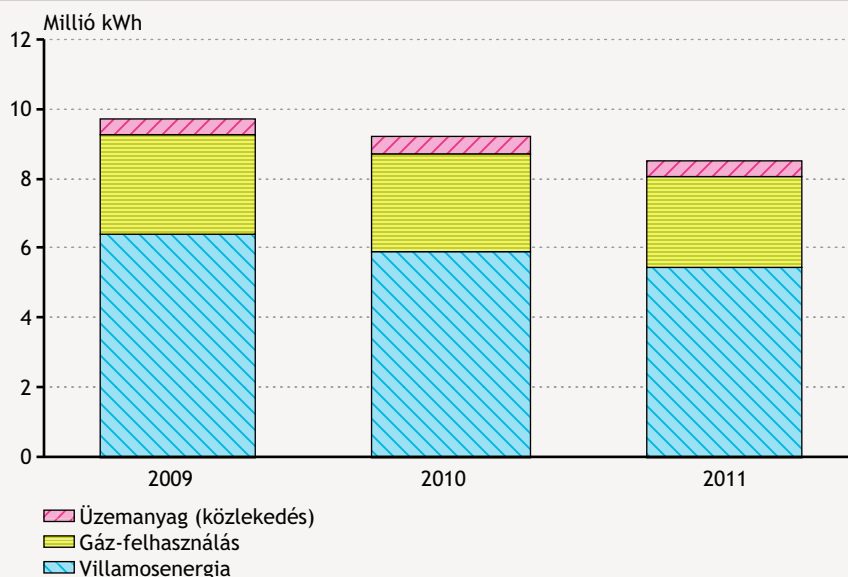
Az energiahatékonyság növelését komplexen kezeljük és beleértjük a takarékosági, fogyasztás-megtakarítási intézkedéseken túlmenően az energiagazdálkodással kapcsolatos kérdéseket is, mint pl. a lekötött kapacitások folyamatos nyomon követése, lehetőség szerinti csökkentése, amely költségmegtakarítást eredményez.

Az MNB energiafelhasználása 2011-ben tovább csökkent, a csökkenés mögött konkrét intézkedések, átalakítások, illetve a környezettudatos működésben történt előrelépések is szerepet játszottak.

A teljes energiafelhasználásban 2011-ben bekövetkezett csökkenés közel 60 db. családi ház éves energiaigényének felel meg.

A tavaly bevezetett KÖVHIR keretén belül tett vállalásaink teljesülését a 2010. évi tényleges adatok, mint bázis adatok összehasonlításával értékeljük.

1. ábra
Az MNB energiafelhasználásának alakulása

i. Villamosenergia-felhasználás

A villamosenergia-fogyasztásban tényleges megtakarításokat értünk el az alábbi intézkedésekkel:

a Szabadság téri épületben (135 990 kWh)

- LED fényforrások alkalmazása 88 900 kWh,
- Világításkorszerűsítés 19 600 kWh,
- Noteszgép-csere 8 940 kWh,
- Egyéb intézkedések (hűtőszekrények önkéntes leadása, felelős munkavégzés) 18 500 kWh.

a Logisztikai központban

- Térvilágítás átalakítása (40 642 kWh)

i.i. A fűtéshez és a melegvíz-előállításához szükséges energiafelhasználás alakulása

A fűtéshez és a melegvíz-előállításához szükséges energiafelhasználás 2011-ben 6,8%-kal volt alacsonyabb. A csökkentésben meghatározó szerepe volt annak, hogy a 2011-es éves átlaghőmérséklet közel 1°C-kal magasabb volt (2010: 10,9°C; 2011: 11,7 °C).

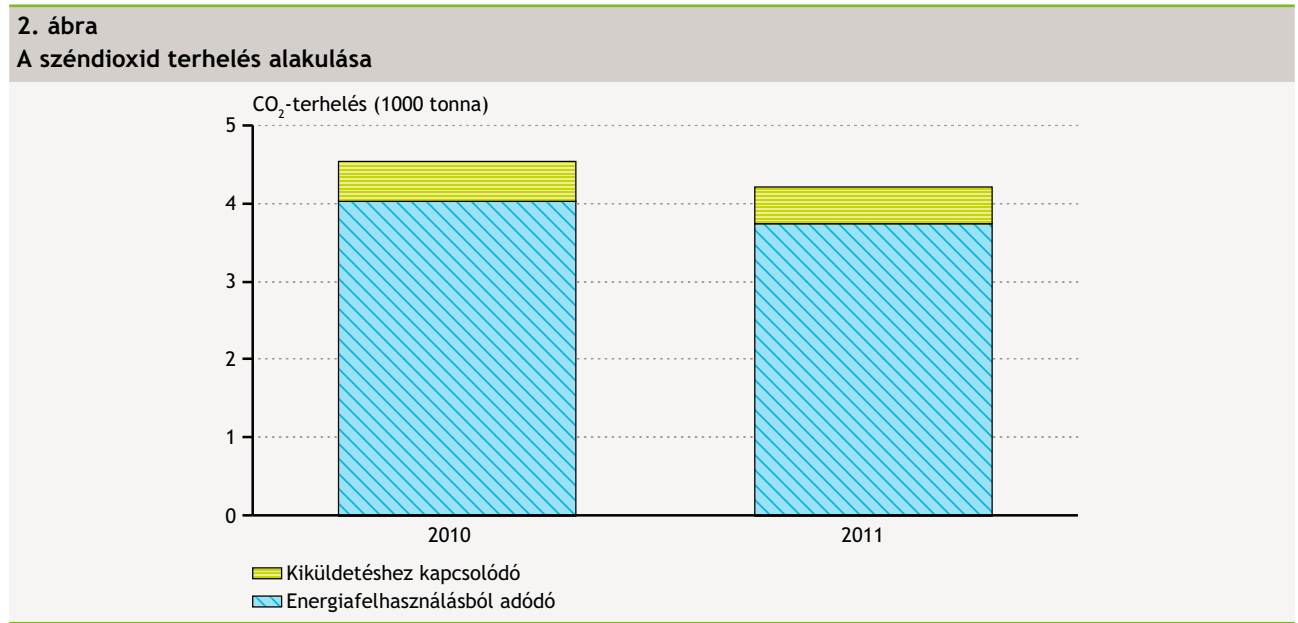
A tudatos munkavégzés fokozása céljából minden irodában hőmérőt helyeztünk el annak érdekében, hogy a különböző fórumokon (intranet Környezetbankár, Zöld könyv, Hírmondó) megjelenő ajánlásokat a munkatársak követni tudják.

i.i.i Közlekedéshez kapcsolódó energia-felhasználás alakulása

Az energiafelhasználás legkisebb hányadát a gépjárműflotta üzemanyag felhasználása adja. 2011-ben az üzemanyag felhasználás csökkent, ami meghatározóan a személygépkocsik futásteljesítmények csökkenésére vezethető vissza.

3.3. LEVEGŐVÉDELEM

A környezetet terhelő kibocsátással kapcsolatosan elsősorban az energiafelhasználás csökkentésével kívánunk eredményt elérni. 2011-ben a teljes CO₂-terhelés 6,9%-kal csökkent. A csökkenés elsősorban a villamosenergia-felhasználásban elért megtakarítások eredménye.

2011-ben video konferenciával összesen 15 788 km utazást váltottunk ki, ami 3,032 tonna CO₂-terheléssel járt volna.

A Logisztikai központban a biztonsági porta átvizsgáló zsilipében a kipufogó gáz munkahelyi kockázatainak csökkentése érdekében füstgázelszívó rendszert telepítettünk. A pénzátadó zsilipekben a füstgázelszívó ventilátorok vezérlését átalakítottuk (szénmonoxid érzékelés) csökkentve ezzel az üzemidőt, illetve az energiafelhasználást.

3.4. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

A hulladékgazdálkodásban szigorú monitoring-rendszert vezettünk be, a keletkező hulladék mennyiségéről az üzemeltető napi szintű nyilvántartást vezet és az alakulás rendszeresen egyeztetésre kerül. 2011-ben a „hulladékkommandó” több alkalommal végrehajtott akciója a konténerek tartalmának átvizsgálásából, frakciókra bontásából állt. A napi szintű adatok elemzése, illetve a hulladékkommandók tapasztalatai alapján intézkedéseket hoztunk a szelektív gyűjtés fokozásával kapcsolatosan. A Logisztikai központban a készpénzfeldolgozási-folyamat során keletkező műanyag hulladék a szolgáltatóval történt megegyezést követően nem a kommunális hulladékok között kerül elszállításra. (Korábban csak a PET-palackot szállították el szelektív műanyagként.) A szelektív papír elszállítását végző szolgáltatóval is megállapodtunk, melynek eredményeképp, a mosdókból jelentős mennyiségű kéztörölő papír újrahasznosításra kerül (korábban a kommunális hulladékkal együtt került összegyűjtésre).

4. Célok és a programok megvalósulásának áttekintése

4.1. 2011-ES ÉVRE TETT VÁLLALÁSAINK AZ ALÁBBIK SZERINT VALÓSULTAK MEG

- Megújítjuk hatékony belső kommunikációs csatornákat, a Környezetbankár intranetes oldalt.

A Környezetbankár intranetes oldalt áttekinthetővé tettük, az oldal leginkább struktúráját tekintve újult meg, illetve kiegészült egyéb, a környezetvédelmi kérdéseken túlmutató, társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos információkkal.

- A munkatársak környezettudatos szemléletének formálása érdekében aktualizáljuk és megismertetjük a munkatársi „zöld könyvet”.

A munkatársi zöld könyv frissítése során igyekeztünk olyan érdekes adatokkal kiegészített információkat átadni, amelyek elősegítik az ismeretek elmélyítését. A zöld könyvet kiegészítettük olyan praktikus gyakorlati tanácsokkal is, amelyek a munkahelyen túlmutatva, a háztartásokban is csökkenthetik a környezet igénybevételét.

- Felmérjük a munkába járási szokásokat, amely alapján meghatározzuk a közlekedési szokások fejlesztési irányait.

A felmérés az MNB belső tevékenységeihez igazodva a tervezettnél későbbi időszakban indult el, a felmérés lebonyolítása megtörtént, a kiértékelés folyamatban van. Az elektronikus kérdőív kitöltését belső kommunikációs kampány támogatta. A kérdőívet 346 kolléga, a dolgozók 60%-a töltötte ki.

4.2. 2012 VÉGÉIG TETT VÁLLALÁSAINK TELJESÍTÉSE

- Az elektromosenergia-fogyasztásunk 7,5%-kal alacsonyabb, a 2010. évi bázishoz képest.

Fogyasztásunk 2011-ben 7,6%-kal volt alacsonyabb a bázishoz képest. Tényleges megtakarításokat értünk el a Szabadság téri épületben LED-fényforrások alkalmazásával, világításkorszerűsítéssel, illetve a Logisztikai központ térvilágításának átalakításával.

- Az elektromosenergia-felhasználásunk 1,5%-a megújuló forrásból származik.

Az árambeszerzési tender nyertesével kötött 1 éves szerződésünk alapján a leszállított mennyiség 1,5%-os részének megújuló forrásból kell származnia. Ennek hivatalos igazolása (Magyar Energia Hivatal) kötbérterhes szerződéses kikötés.

- A működésünkhöz kapcsolódó összes széndioxid-terhelésben legalább 5%-os csökkenést érünk el a 2010. évi bázishoz képest.

Az összes széndioxid-terhelés a 2010. évi bázishoz képest 6,9%-kal volt alacsonyabb. A villamosenergia-fogyasztás csökkenése mellett a kedvezőbb időjárás, illetve a kevesebb utazás is hozzájárult a terhelés csökkenéséhez.

- A kommunális hulladék mennyiségét 15%-kal csökkentjük.

A kommunális hulladék mennyisége 35%-kal csökkent.

4.3. KITEKINTÉS 2013-RA

1. Tovább folytatjuk az energiahatékonyság növelésére irányuló tevékenységünket, újabb erőfeszítéseket, kezdeményezéseket teszünk, újabb akciókat dolgozunk ki az energiafelhasználás csökkentése érdekében. Már folyamatban van a Logisztikai központ biztonsági világításának átalakítása, illetve tovább folytatódik a Szabadság téri épület világításkorszerűsítési programja. Műszaki fejlesztési javaslataink megfogalmazása során figyelembe vesszük a nemzetközi épületminősítő rendszerek követelményeit.
2. A szén-dioxid csökkentés területén továbbra is a közvetett, az energiafelhasználás csökkenésével összefüggő lehetőségeket tekintjük elsődlegesnek.
3. Munkatársaink bevonásával további lépéseket teszünk a szelektivitás arányának növelésére.
4. A Zöld közbeszerzés alkalmazási lehetőségének vizsgálata folyamatban van, 2013-tól való bevezetése a vizsgálat eredményének függvénye.

5. Hitelesítési nyilatkozat

A KÖRNYEZETVÉDELMI HITELESÍTŐ NYILATKOZATA A HITELESÍTÉSRŐL ÉS AZ ÉRVÉNYESÍTÉSRŐL

Ferjancsik Zsombor EMAS környezetvédelmi hitelesítői nyilvántartási szám: **HU-V-0003/2012**

akkreditált vagy engedélyezett a következő hatáskörben: 64 (NACE-kód)

kijelenti, hogy hitelesítette, hogy a szervezet frissített környezetvédelmi nyilatkozatában szereplő szervezet **Magyar Nemzeti Bank** (két telephelye) amelynek a nyilvántartási száma: **HU-000023** teljesíti-e a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről szóló, 2009. november 25-i 1221/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet valamennyi előírását.

E nyilatkozat aláírásával igazolom, hogy:

- A hitelesítés és az érvényesítés végrehajtása teljességében megfelel a 1221/2009/EK rendelet előírásainak,
- a hitelesítés és az érvényesítés eredménye megerősíti, hogy semmi nem utal arra, hogy a szervezet ne teljesítené a környezettel kapcsolatos hatályos jogi előírásokat,
- a szervezet (két telephelye) frissített környezetvédelmi nyilatkozatának adatai és információi megbízható, hiteles és helyes képet adnak szervezet összes tevékenységéről, a környezetvédelmi nyilatkozatban meghatározott alkalmazási körön belül.

Ezen okmány nem egyenértékű az EMAS keretében való nyilvántartásba vétellel. Az EMAS keretében történő nyilvántartásba vételt kizárólag a(z) 1221/2009/EK rendelet szerint illetékes testületek végezhetnek. Ezen okmány nem használható fel önálló nyilvános közleményként.

Kelt: Budapest, 2012.09.28.

Ferjancsik Zsombor

A MAGYAR NEMZETI BANK KÖRNYEZETVÉDELMI NYILATKOZATÁNAK 2012. ÉVI FRISSÍTÉSE

Nyomda: D-Plus

H-1037 Budapest, Csillaghegyi út 19-21.

